

Brüsszel, 2015. szeptember 18.
(OR. en)

11858/15

LIMITE

VISA 273
CODEC 1166
COMIX 391

Intézményközi referenciaszámok:
2014/0094 (COD)
2014/0095 (COD)

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Dátum:	2015. szeptember 24.
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága / a vegyes bizottság
Biz. dok. sz.:	8401/14 VISA 90 CODEC 971 COMIX 201 (COM(2014) 164 final) 8406/14 VISA 91 CULT 56 CODEC 974 COMIX 202 (COM(2014) 163 final)
Tárgy:	Vízumcsomag – Tervezet – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az uniós vízumkódexről (vízumkódex) (átdolgozás) – Tervezet – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a schengeni körutazói vízum létrehozásáról

I. A helyzet állása

A Bizottság 2014. április 2-án benyújtotta a vízumcsomagot tartalmazó javaslatát, amely a Közösségi Vízumkódexről szóló rendelet átdolgozására vonatkozó javaslatból¹ (a továbbiakban: vízumkódex) és a schengeni körutazói vízum létrehozásáról szóló rendeletre vonatkozó javaslatból² áll.

¹ Tervezet – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a Közösségi Vízumkódex (vízumkódex) létrehozásáról szóló 810/2009/EK rendelet módosításáról (vízumkódex) (lásd a 8401/14 dokumentumot).

² Tervezet – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a schengeni körutazói vízum létrehozásáról és a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény, valamint az 562/2006/EK és a 767/2008/EK rendelet módosításáról (lásd a 8406/14 dokumentumot).

A **vízumkódexet** átdolgozó rendelettervezet figyelembe veszi, hogy határozottabb politikai hangsúly helyeződik a vízümpolitika által a tágabb uniós gazdaságra – és különösen a turizmusra – gyakorolt kedvező hatásra. A tervezet célja nagyobb mértékű összhangot biztosítani az Európa 2020 stratégia növekedési célkitűzéseivel, és hozzájárulni a gazdasági növekedés megvalósulásához úgy, hogy mindeközben továbbra is megőrzi az összhangot más uniós szakpolitikákkal, így a külkapcsolatok, a kereskedelem, az oktatás, a kultúra és a turizmus területét érintőkkel.

E cél elérése érdekében a javaslat több olyan módosítást tartalmaz, amelyek megkönnyítik az utazást a jogszerűen utazók számára, valamint a tagállamok érdekében egyszerűsítik a jogi keretet. Létrehozza továbbá a vízumigénylők olyan új kategóriáit, amelyek élhetnek ezekkel az eljárási könnyítésekkel. Néhány eljárási könnyítés minden kérelmezőre vonatkozik, míg mások csupán a kedvezményezettek bizonyos kategóriáira, melyek: „a VIS-ben regisztrált kérelmezők”, „a VIS-ben regisztrált rendszeresen utazók”, valamint uniós polgárok „közeli hozzátartozói”.

A **schengeni körutazói vízumról** szóló rendelettervezet révén létrejön a vízumok egy új típusa, nevezetesen a „schengeni körutazói vízum”. A cél az, hogy megszűnjön egy joghézag az olyan személyekre alkalmazandó új engedélyezési eljárás bevezetésével, akiknek jogos érdeke vagy igénye, hogy 90 napnál hosszabb ideig tartózkodhassanak a schengeni térségben, de egyetlen tagállamban sem elég hosszú ideig ahhoz, hogy ott letelepedjenek. Ennélfogva a vízum megoldást jelentene azon személyek számára, akik ilyen jogos érdekekkel vagy igénnyel rendelkeznek, például a különböző tagállamokban fellépő előadóművészek, sportolók és a velük utazó segítőik. A schengeni térségben engedélyezett tartózkodás időtartama egy évre emelkedne, amelyet további egy évvel meg lehetne hosszabbítani, de tagállamonként 180 napos időtartamonként legfeljebb 90 napra korlátozva. A jövőben az EU egészére kiterjedő határregisztrációs rendszer fontos szerepet játszhat e javaslat szempontjából, mivel lehetővé fogja tenni a tartózkodás engedélyezett időtartamának a kiszámítását minden harmadik országbeli állampolgár esetében.

Ami az Európai Parlamentben zajló eljárásokat illeti, López Aguilar (LIBE, S&D) a vízumkódex átdolgozásáról szóló javaslat előadója, Brice HORTEFEUX (LIBE, EPP) pedig a schengeni körutazói vízum létrehozásáról szóló javaslaté. A jelentéstervezetek ismertetésére az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi (LIBE) Bizottság szeptember 14-i ülésén került sor. Mindkét javaslat tekintetében várhatóan 2015. október 13-án szavaznak majd a módosításokról.

A Tanácsban zajló eljárást illetően a vízum-munkacsoport 2014 júniusában kezdte meg a javaslat első olvasatát. A megbeszélések középpontjában a különösen problémásnak tekintett könnyítések állnak, amelyek esetében megfelelő megoldásokat kell kialakítani. A Tanács azt tekinti a legfontosabbnak, hogy megfelelő egyensúly jöjjön létre a gazdasági növekedésnek az Európai Unión belüli turizmuson keresztüli ösztönzése, valamint az illegális bevándorlás megakadályozása és a biztonsági kockázatok kiküszöbölése között. Ezzel összefüggésben számos olyan lezáratlan kérdésre kell még választ találni, melyek érzékeny jellegűek, és amelyek tekintetében a miniszterek iránymutatása jelentősen segítené a megbeszélések előmozdítását.

II. Lezáratlan kérdések

Ennélfogva az elnökség felkéri a minisztereket, hogy ismertessék véleményüket a következő kérdésekről:

1) Három vagy öt év érvényességi idejű, többszöri beutazásra jogosító vízum kötelező kiadása a VIS-ben regisztrált rendszeresen utazók számára (a 21. cikk (3) és (4) bekezdése)

A Bizottság javaslata értelmében a konzulátusoknak három évig érvényes, többszöri beutazásra jogosító vízumot kell kiállítaniuk a VIS-ben regisztrált azon rendszeres utazók számára, akik jogszerűen használták fel a két korábban kapott vízumot. A VIS-ben regisztrált azon rendszeres utazók részére, akik jogszerűen használták fel a három évig érvényes, többszöri beutazásra jogosító vízumot, öt évig érvényes többszöri beutazásra jogosító vízumot kell kiadni, feltéve, hogy a kérelmet a három évig érvényes többszöri beutazásra jogosító vízum érvényességi idejének lejártát követő egy éven belül nyújtják be.

A delegációk túlnyomó többsége nem ért egyet azzal a javaslattal, hogy a konzulátusoknak minden feltétel teljesülése esetén ne legyen más lehetőségük, mint többszöri beutazásra jogosító vízumot kiállítani (vagyis vagy többszöri beutazásra jogosító vízumot vagy semmit) úgy, hogy semmilyen rugalmasság nem biztosított ezen vízumok érvényességének időtartamát illetően, akkor sem, ha a kérelmező nem kérte a szóban forgó időtartamot. Néhány delegáció amellet emelt szót, hogy vezessék be a többszöri beutazásra jogosító vízumok érvényességi idejének a kérelmező egyedi igényeihez és körülményeihez való igazításának, és így rövidebb érvényességi idejű vízumok kibocsátásnak a lehetőségét.

A Bizottság ezzel szemben hangsúlyozza, hogy az ő megközelítése harmonizált gyakorlatokat eredményezne és elejét venné annak, hogy a kérelmezők több tagállamban is benyújtsák vízumkérelmüket (vízum-shopping). A Bizottság úgy véli továbbá, hogy ez a konzulátusok munkaterhét is enyhítené, mivel csökkenne a megvizsgálandó kérelmek száma. Emlékeztet arra is, hogy az átdolgozási javaslat gazdasági céljának is megfelelne, mivel az érintett jóhiszemű utazóknak gyakrabban lenne lehetőségük arra, hogy szabadidős vagy üzleti célból az EU területére utazzanak.

A fenti szempontokra figyelemmel az elnökség fel kívánja kérni a minisztereket arra, hogy nyilvánítsanak véleményt a következő két kérdésről:

- Kötelezővé kellene-e tenni többszöri beutazásra jogosító vízumok kiadását a VIS-ben regisztrált azon rendszeres utazók részére, akiknek az esetében minden előírt feltétel teljesül?
- Lehetővé kellene-e tenni a konzulátusok számára, hogy a többszöri beutazásra jogosító vízumok érvényességi idejét a Bizottság által javasolt 3 vagy 5 évnél rövidebb időtartamban állapítsák meg?

2) A vízumkódex utazási egészségbiztosításról szóló, jelenlegi 15. cikkének elhagyása

A Bizottság a javaslatában javasolta azon követelmény elhagyását, mely szerint a vízumkérelmezőknek bizonyítaniuk kell, hogy megfelelő és érvényes utazási egészségbiztosítással rendelkeznek, mivel véleménye szerint ez ideig nem igazolódott be az utazási egészségbiztosítás tényleges hozzáadott értéke.

A delegációk túlnyomó többsége határozottan ellenezte ezt a módosítást, és kérte a rendelkezés visszaillesztését. Mivel a rendelkezésre álló információkból az derül ki, hogy a külföldiek részére nyújtott egészségügyi ellátáshoz kapcsolódóan jelentős, nem teljesített tartozások állnak fenn a kórházak felé, a delegációk a jelenlegi rendszer továbbfejlesztése mellett foglaltak állást annak megszüntetésével szemben.

A fentiekre figyelemmel az elnökség az utazási egészségbiztosításról szóló cikk visszaillesztését javasolja, és felkéri a minisztereket, hogy terjesszék elő elképzeléseiket arról, miként lehetne javítani a rendszert a visszaélések megelőzése érdekében.

Egyetértenek-e a miniszterek ezzel a javaslattal?

3) Az uniós polgárok „közeli hozzátartozói” fogalom meghatározásának hatálya (a 2. cikk 7. pontja)

A Bizottság olyan rendelkezések bevezetésére tett javaslatot, amelyek megkönnyítik az állampolgárságuk szerinti tagállam területén tartózkodó uniós polgárok közeli hozzátartozói, vagy harmadik országban tartózkodó uniós polgárok közeli hozzátartozói általi családlátogatásokat, és azt, hogy együtt látogassák meg azt a tagállamot, amelynek állampolgárságával az uniós polgár rendelkezik. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy néhány, a közelmúltban megkötött vízumkönnyítési megállapodás már rendelkezik erről a lehetőségről. Az uniós polgárok közeli hozzátartozói képezik a kérelmezők azon új kategóriáinak egyikét, akik az eljárási könnyítések széles körének igénybevételére lennének jogosultak. A „közeli hozzátartozók” fogalom a házastársat, a gyerekeket, a szülőket, a szülői felügyeletet gyakorló személyeket, a nagyszülőket és az unokákat foglalja magában.

Több delegáció aggályainak vagy egyet nem értésének adott hangot a kérelmezők ezen új kategóriájának a létrehozása miatt, főként azért, mert túl sokan tartoznak a fogalommeghatározás hatálya alá és az túllép a 2004/38/EK irányelvben¹ foglaltakon. Az irányelv megállapítja egyrészt a tagállamok területén az uniós polgárok és családtagjaik szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogának gyakorlására irányadó feltételeket, másrészt az uniós polgárok és családtagjaik huzamos tartózkodáshoz való jogát a tagállamok területén. Az irányelv a következőket határozza meg családtagként: i. a házastárs, ii. az uniós polgár élettársa, akivel regisztrált élettársi kapcsolatban él, iii. az uniós polgár, házastársa vagy élettársa egyenes ági leszármazottai, akik 21. életévüket nem töltötték be vagy eltartottak, és végül iv. az uniós polgár, házastársa vagy élettársa eltartott egyenes ági felmenői. Noha a javaslatban a családtagok tekintetében meghatározott eljárási könnyítések tükrözik a 2004/38/EK irányelvben már szereplő könnyítéseket, a „közeli hozzátartozók” tekintetében a bizottsági javaslatban előirányzott könnyítések köre tágabb.

A fentiekre figyelemmel az elnökség fel kívánja kérni a minisztereket arra, hogy nyilvánítsanak véleményt a következő két kérdésről:

Indokolt-e, hogy a javaslat eljárási könnyítéseket tartalmazzon és határozzon meg az uniós polgárok „közeli hozzátartozói” tekintetében? Vagy a javaslat hatályát a 2004/38/EK irányelvben már meghatározott „családtagokra” indokolt-e korlátozni?

4) A külső határon ideiglenesen kérelmezett vízumok kiadása (33. cikk)

Jelenleg a tagállamok kizárólag eseti alapon, a harmadik országbeli állampolgár egyéni helyzetétől függően jogosultak vízumot kibocsátani a külső határon.

Több tagállam úgy véli, hogy annak a lehetősége, hogy a tagállamok a külső határon ideiglenes, a kibocsátó tagállam területére érvényes, a birtokosát legfeljebb 15 napos tartózkodásra feljogosító vízumot adjanak ki, nem csak kedvezőtlen hatást fog gyakorolni néhány tagállam meglévő infrastruktúrájára, hanem növelni fogja a biztonsági kockázatokat, és az érintett külső határon meggyengíti a schengeni térség belépési pontjait.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról.

A fenti szempontokra figyelemmel az elnökség e cikk elhagyását javasolja.

Egyetértenek-e a miniszterek ezzel a javaslattal?

5) A schengeni körutazói vízumról szóló javaslat hatálya

A vízum-munkacsoport 2015 januárjában kezdte meg a javaslat első vizsgálatát. A javaslat értelmében elvben bármely harmadik országbeli állampolgár kérelmezhet schengeni körutazói vízumot, ha megfelelően bizonyítani tudja, hogy 90 napnál hosszabb ideig szándékozik tartózkodni két vagy több tagállam területén úgy, hogy e tagállamok egyikének a területén sem tartózkodik 90 napnál hosszabb ideig.

Jelentős számú delegáció adott hangot határozott aggályának a schengeni körutazói vízum kedvezményezettjeinek körét illetően és amiatt, hogy nehézséget okoz az utazók mozgásának ellenőrzése a schengeni térségben a határellenőrzések hiánya miatt. Ezért javasolták, hogy a javaslat személyi hatálya a kérelmezők azon meghatározott kategóriáira korlátozódjon, akiknek jogos érdeke vagy igénye, hogy 90 napot meghaladó időtartamig a schengeni térségben körutazzanak.

Ezért az elnökség fel kívánja kérni a minisztereket arra, hogy nyilvánítsanak véleményt a következő kérdésről:

A schengeni körutazói vízum létrehozásáról szóló javaslat hatályának szűkítését illetően a kérelmezők mely kategóriái esetében tartaná indokoltnak a javasolt schengeni körutazói vízum bevezetését?

III. Konklúzió

Felkérjük az Állandó Képviselők Bizottságát / a Tanácsot, hogy vizsgálja meg a fenti kérdéseket annak érdekében, hogy a Tanács előkészítő szervei tovább tudjanak lépni.